

S. KARALIŪNAS

IŠ ŽODŽIŲ KILMĖS AIŠKINIMŲ

1. Lie. *apuokas*

Lie. *apúokas* 'toks pelėdų šeimos paukštis (Bubo bubo ir Asio otus)' ir la. *apuôgs* 'Käuzchen, Rauchfusskauz, eine Art Eule, (Deminut.) Sperlingseule', išskyrus šaknies baigiamąjį priebalsį, visiškai sutampa. Latvių kalboje irgi yra paliudyta forma su *-k-* (*appohks*)¹, bet, neturint daugiau duomenų, apie jos tikrumą sunku ką nors pasakyti (ar nebus tik lituanizmas?). Gyvojoje² ir bendrinėje³ kalboje paplitęs yra *apuôgs*, kurio senumą dar patvirtina sodybų pavadinimai (Gesindenamen) *Apuôgi, Apuôgi*.

Apúokas lietuvių kalboje, be to, reiškia 'aklys (vabzdys)' Sml, 'toks grybas' Pšl ir 'višta su apžėlusiais žandais' Rdm (LKŽ I² 275). Visai galimas daiktas, kad šios reikšmės atsirado apuoko pavadinimą perkėlus atitinkamiems daiktams dėl vienokio ar kitokio jų panašumo į apuoką, bet ir pirmosios dvi reikšmės, kurių išskylan-tis bruožas, matyt, yra apžėlimas, plaukuotumas (dar plg. J. Pabrėžos terminą *apuokė* 'toks gausiai plaukuotas augalas'), ir ypač reikšmė 'višta su apžėlusiais žan-dais' leidžia manyti, kad apuoko vaizdinys kalbančiųjų sąmonėje asocijuojasi ar aso-cijavosi su plunksnuotumu, apžėlimu ir galų gale su plaukuotumu⁴.

Turint tai galvoje, galima teigti, kad *apúokas* 'toks pelėdų šeimos paukštis; višta su apžėlusiais žandais etc.' priklauso tai pačiai šakniai, kaip lie. dial. *apuokas* 'apačios plaukai, pavilnė' Ggr (LKŽ I² 275). Kitaip sakant, pastarasis žodis buvo pavartotas minėto paukščio pavadinimu.

Bet kas yra tas *apuokas* 'apačios plaukai, pavilnė'?

Šalia bendrinės kalbos *apakša* latvių kalbos tarmėse randame *apukša, apuška* 'das Untere, der untere Teil' (ME I 73) (greta *apuša, apuža* 't. p.') ir *apàuška*² 't. p.' Prauliena, *apàuškins*² 'apakšėjs' Saikava (EH I 72), *opauškā* praep. 'unten' Mētriena⁶. Kaip *apakša* (šalia *apaška*) seniau greičiausiai buvo **apak-tjā*, taip pastarųjų leksemų pradinės formos atitinkamai galėjo būti **apuk-tjā* ir **apauk-tjā*. Priebalsių samplaikai **-ktj-* fonetiškai virtus *-kš-*, atsirado dabartinės formos *apakša, apukša*. Turinčios samplaiką *-šk-* formos *apaška, apuška, apauška* greičiausiai yra vėlesni analoginiai dėsningųjų formų *apakša, apukša* ir **apaukša* perdirbiniai (*pakšis*:

¹ Atrodo, J. Dicmanio. „Pasaku vācelīte“. Rīga, 1891.

² Paplitimą žr. ME I 133, EH I 124.

³ Latviešu literārās valodas vārdnīca. I. sējums. Rīgā, 1972, p. 243–244.

⁴ T. Ivanauskas. Lietuvos paukščiai, kn. II. K., 1949, p. 304: „Didysis apuokas atrodo žąsies didumo, iš tikrųjų yra daug mažesnis, vien tik gausios plunksnos padaro jį tokiu dideliu paukščiu [...] O ties katra akimi iš ilgų plunksnų sudaryta juodos spalvos auselė su šviesesniu išvidiniu kraštu [...] Kojos, apaugusios plunksnomis iki pirštų pamatų [...]“.

⁵ Iš jų kilę prielinksniai *apukš, apuš, apuž* 'unten'.

⁶ J. Endzelīns. Darbu izlase, t. I. Rīgā, 1971, p. 342 (išn. 6).

pakškis, gen. plur. *rīkšu*: *rīkšku* pavyzdžiu; vėliau *-kšk-* supaprastinus į *-šk-* > augz. *-šk-*)⁷.

Taigi lie. *apuokas* ‘apačios plaukai’ savo kilme gali būti susijęs, iš vienos pusės, su la. **apak-tjā* (→ *apakša*, *apaška*) ir, iš antros, su la. **apuk-tjā* (→ *apukša*, *apuška*) bei **apauk-tjā* (→ *apauška*), turėjusios ‘apačios’ reikšmę. Latvių kalbos formos yra susidariusios prie **apak-* resp. **apuk-* / **apauk-* pridėjus priesagą **-tjā*, – matyt, tą pačią, kurią turi lie. *apačià* (plg. s. ind. *ápatyam* neutr. ‘įpėdiniai, palikuonys, vaikai’, het. *appeziyas* ‘užpakalinis’ su **-tjō-* priesaga). Pastarųjų leksemų pamatą sudaro ide.rieveiksmis-prielinksnis **apo* (la. *ap* ‘po, už’ < **apa*, s. ind. *ápa* ‘iš, nuo, šalin’, gr. *ἀπό* ‘šalin, toli, nuo’, s. air. *apa* ‘nuo’, go. *af* ‘iš, nuo’). Be to, dalies ide. prokalbės dialektų turėta, atrodo, ir variantas **apu* (gr. dial. *ἀπὺ*), kuris greičiausiai ir slypi la. *apuša* ‘apačia’ (< **apu-tjā*) (dėl *apuža* žr. žemiau). Iš čia jau matyti, kad rekonstruotieji **apa-k-* ir **apu-k-* (su savo baltų dialektų variantais **apō-k-* ir **apau-k-*) greičiausiai yra tie patys **apo* ir **apu*, tačiau turintys pridėtą kažkokį elementą *-k-*, galimas daiktas, tam tikrą (emfatinę?) dalelytę (plg. lie. *užuo-t*, *priė-g*, la. *arī-g* ir pan.).

Kodėl prie tokių „išplėstų“rieveiksmių-prielinksnių kaip **apa-k*, **apu-k* (resp. **apō-k*, **apau-k*) buvo dedama priesaga **-tjā*, palyginti nesunku suprasti. **apa* ir **apu* rytų baltų dialektuose, matyt, tebebuvo vartojami savarankiškaisrieveiksmiais-prielinksniais (plg. la. dial. *ap* ‘po, už’ iš **apa*, o gal ir iš **apu*), todėl iš senesnių laikų paveldėtas **apa-tjā* (> lie. *apačià*) turėjo būti aiškiai suvokiamas turįs darybinį formantą **-tjā*, kuris, vadinasi, galėjo būti dedamas ne tik prie viena-reikšmio **apu* (> *apuša*), bet ir prie dalelytę *k* turinčių variantų. Atskiruose pralietuvių – latvių dialektuose vienas tokių išplėstinių variantų, būtent **apō-k* (formaliai sutampantis su s. r. *onaxo*, dab. *onax(o)* ‘aukštiekninkas, atgal, atvirksčiai’, s. – ch. *ōpāk* ‘atgal, atvirksčiai’ etc.), matyt, buvo anksti leksikalizuotas, suteikiant jam reikšmę ‘apačios plaukai’, o vėliau, galbūt, pritaikant ir atitinkamo paukščio pavadinimui.

Iš pateiktos medžiagos taip pat matyti, kad senesnis apuoko pavadinimas tikriausiai yra *apúokas* (t. y. su *-k-*), o la. *apuōgs*, kaip ir *apuža* šalia *apuša*, atsirado, matyt, vėliau dėl vardažodžiuose pasitaikančios kamiengalio (ir šaknies pradžios) dusliųjų ir skardžiujų priebalsių kaitos, plg., pvz., lie. *ekėčios* (< **-tj-*): la. *ecēžas* (< **-dj-*) (šalia *ecēšas*); *vainikas* : *vainags* (šalia *vainaks*, *vainuks*)⁸.

Tokiu atveju lie. *apúokas*, la. *apuōgs*, matyt, neturi nieko bendra su pr. *aukis* ‘toks pasakų paukštis, grifas’ Elb. 708, kuris tikriausiai yra tos pačios šaknies kaip la. *aũka* ‘der Sturmwind’, *aũkuôt* ‘stürmen, brausen; rufen, schreien’, *àukt* (3 p. praes. *àuc*) ‘heulen (vom Sturme)’, s. – ch. *ûk*, *ũka* ‘rikšmas, šauksmas’, *úkati* ‘rėkti, šaukti’ ir kt.⁹

2. Lie. *kėikti*

Lie *kėikti* (*-ia*) ‘minėti ką piktais, negražiais žodžiais, plūsti’ LKŽ V 487–9 mėgstamas senųjų autorių (M. Mažvydo, J. Bretkūno, M. Petkevičiaus, S. Chilinskio

⁷ Plačiau žr. ten pat, p. 300, 341–342.

⁸ Plačiau žr. K. Būga. RR, I, p. 448; II, p. 104; J. Endzelīns. Latviešu valodas gramatika. Rīgā, 1951, p. 250 tt.

⁹ Plačiau Toporov B. H. Прусский язык (A–D). М., 1975, с. 148.

(ir ypač M. Daukšos)¹⁰, randamas senuosiuose žodynuose (K. Sirvydo, J. Brodovskio, P. Ruigio) ir plačiai vartojamas dabartinėje gyvojoje bei rašomojoje kalboje. S. Daukanto raštuose ir kai kuriuose vėlesniuose naujojo testamento vertimuose (A. Giedraičio ir kt.) šis žodis refleksyvine savo forma turi reikšmę '(keiksmu) prisiekti' (atsiradusią greičiausiai le. *kląc się* 'prisiekti' šalia *kląc* 'keikti, plūsti' pavyzdžiu). Pasirodanti ir gyvojoje kalboje (*užsikėikė nedovanoti* Lnkv) ši reikšmė gali būti ir natūralios raidos padarinys, nes 'keikti, plūsti' ir 'prisiekti' yra giminingos, plg. la. *lādēt* (-u, -ėju) 'fluchen, schimpfen; einen Eid ablegen'.

Lie. *kėikti*, kaip matyti, yra senas raštų kalbos žodis, ne sykį atkreipė tyrinėtojų dėmesį, bet tinkamo savo kilmės aiškinimo jis nesusilaukė¹¹. Gretinamas lie. *kėikti* su suomių *kaiku* (*kaiun*) 'aidas, atgarsis', *kaikua*, *kaikkua* 'skambėti, aidėti' ir kt.¹², kartu su *réikšti* ir *žáisti* jis pagrįstai įtariamasis pirmą kartą žodyno fondui nepriklausiusiu¹³, o siejimas su *kỹkyti*, *kỹkastės* etc. žodžių grupe¹⁴, aiškinant lie. *kėikti* kilmę, buvo neabejotinas žingsnis į priekį, nes jų reikšmių panašumas yra akivaizdus, plg. *kykà* 'keikimasis, keiksmas', *kỹkastės*, *kỹkšena* 'nesutikimai, vaidai, barginiai, triukšmas', *kikiras* 'nepiktas keiksmazodis', *kỹkšytis* (-ijasi) 'bartis, triukšmauti', *kỹkyti* (-ija) 'skūstis, pro verksmus šaukti', la. *cīcīties* 'necken', *cīkātīēs* (-ājuos) 'streiten, zanken, plūkties', *cīkuot* 'klägliche, unangenehme Töne auf der Violine od. sonst wie hervorbringen', lie. *kykúoti* (-úoja, -ávo) *kikúoti* 'medžiui ar mediniam daiktui linguojant ar brūžuojantis, išduoti tam tikrą garsą, tam tikru balsu girgždėti; tam tikru balsu rékti (apie paukščius); juoktis, kikenti (apie žmogų)', *kỹkčioti* (-ioja) 'retkarčiais kosėti, kosčioti, čiaukšėti', la. *cīkstēt* (-u, -ėju) 'knarren, quietschen, piepen, quienen', la. *kīkt* (-cu) 'piepen, singen' ir, atrodo (plg. la. *cīkstēt* '... quienen'), lie. *kỹkti* (-ia, -sta) 'sirginėti, liegti; šiaip taip gyventi, gyvuoti; vargingai gyventi; prastai dirbti; sunkiai, ilgai, nuobodžiai dirbti' (LKŽ V 766–772, ME I 390–391, EH I 275–276).

Lie. *kėikti*, iš antros pusės, gali būti vienašaknis su *kaikti* (-ia) 'cypti iš skausmo, kaukti (apie šunį)', kuris savo ruožtu, matyt, siejasi su *kaikūs* (*aī*) 'kuris mėgsta kaikinti, erzinti', *káikinti* 'erzinti, pykinti, tyčiotis; varginti, kankinti' LKŽ V 48, 50 [dėl priegaidžių santykių plg. *ap-gaižti* (-žta) 'apgižti, apkarsti', *gaižūs* (*aī*) 'negardžiai rūgštus, kartus, aitrus, gailus...': *gáizinti* 'gairinti'; *kreipti* (-ia) 'sukti (į šalį)...': *at-krėipinti* 'sunkiai ateiti; *piėpti* (-ia) 'plonai rékti, cypti', *piėpti* (-sta) 'menkėti, silpnėti, keipti': *piėpinti* 'mušti, pliekti', *už-piėpinti* 'išvarginti, iškankinti'; *pa-sveikti* (-ia) 'duoti, dovanoti', *sveikas*: *svėikinti*; *taikūs* (*aī*) 'nelinkęs kariauti ar kivirčytis', *taikà* (*aī*): *táikinti* 'daryti taiką; derinti, tinkinti'; *teīsti* (-ia), *teisūs* (*eī*): *tėisinti*].

¹⁰ Lietuvių kalbos žodynas, t. V. V., 1959, p. 487–489; Cz. Kudzinowski. Biblia Litewska Chylińskiego, t. III. Indeks. Poznań, 1964, p. 61; to paties. Indeks-Słownik do „Daukšos postilė“, t. I (A–N). Poznań, 1977, p. 356; J. Kruopas. 1598 m. Merkelio Petkevičiaus katekizmo leksika. – LKK, t. XII, 1970, p. 105.

¹¹ Ligšioliniai bandymai (žr. E. Fraenkel. Litauisches etymologisches Wörterbuch. Heidelberg–Göttingen, 1962, p. 234) nėra pakankamai pagrįsti.

¹² Kalbininko Kazimiero Jauniaus rankraštiniis palikimas. Parengė Stasys Skrodenis. V., 1972, p. 244. – Reikia pažymėti, kad toks šių lietuvių (plg. dar *kaikti*, žr. žemiau) ir suomių kalbų žodžių, kaip ekspresyvinio-onomatopėjinio kalbos posistemio faktų, gretinimas yra vertas dėmesio ir dabar ne tik kalbų elementarinės giminytės, bet ir ekskliuzyvinio, suponuojančio materialiai identiškų elementų buvimą baltų ir Pabaltijo finų kalbų paralelizmo atžvilgiu.

¹³ L. Hjelmsov. Études Baltiques. Copenhagen, 1932, p. 221.

¹⁴ E. Fraenkel. Op. cit., p. 252.

Semantinę *kėikti* ir *kaikti* ryšį galima paremti tokiomis paralelėmis, kur keikimo reikšmė eina greta įvairių garsų reikšmių (ir prie jų šliejančiosi reikšmės 'prastai, menkai dirbti, stūmpern'): lie. *bleiboti* (-oja) 'keikti, rėkauti', *bleibỹnė* 'nerimta daina'; *bliáuti* (-na, -ja, *blióvė*) 'rėkti (apie avį, ožką, veršį...); (niek.) garsiai verkti, raudoti; negražiai dainuoti; nepadoriai kalbėti, keikti, plūsti...', *iš-bliáuti* '...(refl. niek.) iki soties išsiplūsti...'; la. *lañgât* (-ãju), *languôt* 'schimpfen, Spitznamen geben; mäkeln, tadeln', *langa* 'das Schimpfwort', *làngât*² 'eilig und schwer arbeiten', *ie-langât* 'Spitzname geben, schimpfen', '(schlecht) läuten', lie. *langėti* (*lañga*) 'skambėti, žvangėti', *lánginti* 'varpais skambinti'; *lâdēt* (-u, -ėju) 'fluchen, schimpfen', *lâdinât*, *lâdinât* 'verfluchen lassen', 'bellen machen, reizen, necken; anbellen; wiederholt bellen', lie. *lodyti* (-o, -džia) 'daryti, kad lotų; pjudyti, siundyti šunimis', *lódinti* 'daryti, kad lotų; (refl.) plūstis' (*lât*, *lāju*, *lóti*, *lója* vediniai); *lât* (*lāju*) 'bellen; heulen und kläglich bellen; schelten, schimpfen, verleumden, fluchen', lie. *at-lóti* '(refl. prk.) iki valios prisikeikti...', *į-lóti* '(refl. prk.) smarkiai keikti, blevyzgoti...', *iš-lóti* '(prk.) iškeikti, išdarkyti...', *pri-lóti* '(intr. prk.) užtektinai priplūsti ką, prikeikti...', *lóti* (-ja) 'išduoti tam tikrą balsą (apie šunį, lapę)...'; r. *ругать* 'barti, keikti, plūsti', s. r. *ругь* 'pajuokimas', *ругати ся* 'pajuokti', s. sl. *ragъ* 'plūdimas, keikimas, barimas', *rogati se* 'pajuokti, pašiepti', s. — ch. *rûg*, *rûga* 'pajuoka', *rûgati se* (*rûgâm se*) 'juoktis, šaipytis', s. — ch. *règa* '(šuns) urzgimas', *règnuti* (*règnēm*) 'urgzti'.

Galimas daiktas, kad, be to, *kėikti* ir *kaikti* vienašaknių žodžių esama ir slavų kalbose, — tai s. — ch. *čič* masc. 'speigas', *čić* 'šerkšnas' (< sl. **keikĭo-*) bei r. dial. *чучер*, *чучера* 'žvarbus, šaltas rudens vėjas su lietumi, kartais ir sniegu; smulkus lietus su vėju; šiaurės vėjas; pūga'¹⁵ (< sl. **keiker-*) [semasiologiškai plg. lie. *spiėgti* (-ia) 'rėkti cypiamu, plonu balsu; spengti': *spiėgas*, *spėigas* 'didelis, spiginamas šaltis'¹⁶]. Reikia pabrėžti, kad minimoji serbų — chorvatų kalbos leksema šaknies vokalizmu ir akūtu sutinka su lie. *kėikti*.

Lietuvių kalbos tarmėse randame taip pat giminiškų leksemų, kurios šaknies gale turi priebalsį -g-: *kygà* 'vaidas, barniai', *kỹgotis* (-ojasi) 'bartis, rokuotis', *kygti* (-sta), *kigti* 'sunkiai gyventi, šiaip taip laikytis', *kygždėntis* (-ėnasi) 'erzinti juokais kits kitą, pamažu kygždytis', *kygždinti*, *kỹgždinti*, *kygždýti* (*kỹgždo*) 'erzinti' (LKŽ V 766). Tad greta šaknies varianto *kei-k-* / *ki-k-* esama ir varianto *ki-g-*, o pirminės šaknies, matyt, būta **kei-/ki-*.

Minėtoji reikšmių filiacija (t. y. 'keikti, plūsti' ~ 'rėkti, kaukti, cypti' ~ 'skambėti, žvangėti' etc.) leidžia kitomis akimis pažiūrėti ir į pr. *ep-kieckan* (acc. sing.) 'yda, nuodėmė, Laster', taisomą į *ep-keickan* ir siejamą su lie. *kėikti*¹⁷. Grafeminiu atžvilgiu, rodos, tai galima, plg. pr. *palletan*: *pralieiton*, *proleiton* 'vergossen', pr. *semo* 'Winter': lie. *žiemà*. Bet gal prūsų kalbos žodis vis dėlto traktuotinas taip, kaip jis parašytas, tuo labiau kad dviejų grafemų seka (-ck-) rodytų šaknyje buvus

¹⁵ Kitaip Трубачев О. Н. — „Этимология 1971“. М., 1973, с. 80–81.

¹⁶ Be to, plg. V. Urbutis. — „Baltistica“, 1972, t. VIII, p. 59–60.

¹⁷ E. Berneker. Die preußische Sprache. Straßburg, 1896, p. 298; R. Trautmann. Die altpreussischen Sprachdenkmäler. Göttingen, 1910, p. 330; E. Fraenkel. — LEW, p. 252; J. Kazlauskas. Lietuvių kalbos istorinė gramatika. V., 1968, p. 55; Непокупный А. П. — „Baltistica“, 1972, t. VIII, p. 12–13; W. R. Schmalstieg. An Old Prussian Grammar. University Park and London, 1974, p. 79; be to, plg. jo Studies in Old Prussian. University Park and London, 1976, p. 219, 258. — Bet kitaip E. Schwentner. Lit. *kikilis* 'Buchfink, Hänfling'. KZ, 70, 3/4, 1954, p. 152.

trumpąjį balsį *e*. Tokiu atveju pr. *-kieckan* / *kekan*/ per reikšmę 'plūsti, keikti' (semasiologiškai plg. la. *peġt* (*peġu, pēlu*) 'schmähen, lästern, verleumden': *paġa, paġas* 'der Tadel, die Schmähung; eine tadelnswerte Eigenschaft, der Mangel, das Gebrechen, Malheur'; vo. *lästern* 'dergti, keikti, liežuvauti, plūsti, šmeižti': *Laster* 'yda; nuodėmė, nusizengimas') priklausytų vienašaknių žodžių būriui, kurį sudaro: lie. *kėkotis* (*-ojasi*) 'bartis, vaidintis', *keknóti* (*-ója*) 'tyliai juoktis, kikenti; kosėti; loti; mušti, duoti, pliekti', *keknúoti* (*-úoja*) 'tyliai juoktis, kikenti', *kekčióti* (*-iója*) 'kosėti, žegčioti', *keksėti* (*kėksi*) 'juoktis, kikenti, rizinti', *kėkčioti* (*-ioja*) 'mikčioti, neaiškiai kalbėti; vėblėti', la. *ķekstēt* (*-u, -ēju*) 'hörbar atmen, keuchen, wie die Brustkranken, ängstlich piepen, quietschen', lie. *kėkšti* (*-čia*) 'verkti, rėkti' (iš čia *kėkštas* 'žvirblinio būrio miško paukštis'), lat. *ķēkt* (*-cu*) 'kakeln (von Hühnern und Elstern)', lie. *kėkti* (*-ia*) 'vargti, stengtis, triūsti, dirbti; (intr.) šiaip taip laikytis, gyventi (apie ligonį); saugoti, globoti, slėpti', *kėkšti* (*-čia*) 'prastai padaryti, sulipdyti'. Kiek kitokiomis, bet taip pat, atrodo, natūraliai išriedėjusiomis reikšmėmis čia priklauso lie. *kėkšė, kekštė* 'ištvirkusi moteris, paleistuvė', *kekšys* 'paleistuvis, ištvirkėlis', *kėkšti* (*kėkšta*) 'tvirkti, darytis kekše'¹⁸ (semantiniu atžvilgiu plg. denominatyvą *išsi-kekšiúoti* 'išsiplūsti, išsivadinti kekšėmis').

Kei-k- / *ki-k-* ir *ke-k-* yra paralelios, semantiškai giminiškos, bet atskiros baltų kalbų šaknys, šliejančiosi prie ekspresyvinės-onomatopėjinės leksikos periferijos (plg., iš vienos pusės, *kyk* 'interj. genio balsui nusakyti', *kiki* 'interj. ka, ka, ka' ir, iš antros, *kė* 'interj. juoko garsui nusakyti').

ON THE ORIGIN OF SOME WORDS

Summary

Lith. dial. *apuokas* "hair below, down" is said to be cognate either with Latv. *apakša* "bottom" (< **apak-tjā*) or *apukša* "id." (< **apuk-tjā*) and *apauška* "id." (< **apauk-tjā*). **apa* and **apu* in **apak-* and **apuk-* are identified with IE adverbs-prepositions **apo* and dial. **apu* and *-k-* is thought of to be an (emphatic?) particle. It is also assumed that the word *apuokas* was used to name an eagle owl after its rich feathers and consequently Pr. *aukis* "griffin" has nothing to do with the Lith. word.

Lith. *kėikti* (*-ia*) "to scold, rail, call names" is being connected, on the one hand, with Lith. *kykà* "cursing, swearing, abuse", *kỹkastės, kỹkšena* "discord, dissension, quarrel", *kỹkti* (*-ia*) "to be ailing, to be sickly; to live hard, in penury..." etc. and, on the other, with Lith. *kaikti* (*-ia*) "to howl, squeak", Serb. - Cr. *čič* "hard frost" (**keikjo-*), Rus. *чичер, чичера* "sharp cold wind with rain in autumn etc.". The author believes that Pr. *ep-kieckan* "vice" represents quite a different root, namely **kek-* in Lith. *kėkotis* (*-ojasi*) "to quarrel, abuse one another", *keknóti* (*-ója*) "to chuckle, giggle; to bark...", *kėkti* (*-ia*) "to take pains, to labour; to live hard, in penury..." etc.

¹⁸ Plg. J. Endzelīns. *Senprūšu valoda*. Rīgā, 1943, p. 169.